

KORT OM...

Tadzjikistan

Tadzjikistan är det fattigaste av de länder som uppstod vid Sovjetunionens upplösning. Det är plågat av inbördeskrig, arbetslöshet och utbredd fattigdom. Sverige inriktar sitt samarbete med Centralasien på Tadzjikistan och biståndet dit ökas successivt. Sidas insatser syftar till att uppnå påtagliga resultat för att minska fattigdomen och ingjuta framtidstro i befolkningen.

Varför ger Sverige stöd till Tadzjikistan?

Tadzjikistan blev självständigt när Sovjetunionen upplöstes 1991. Under Sovjettiden var Tadzjikistan en av de fattigaste Sovjetrepublikerna. Ett inbördeskrig efter självständigheten förvärrade situationen ytterligare. På senare tid har säkerhetsläget förbättrats. Landet befinner sig trots det i en mycket tidig fas av ekonomisk och politisk omvandling. Det är drabbat av massarbetslöshet, en kollaps av det sociala systemet och har stora problem med livsmedelsförsörjningen. Majoriteten av befolkningen lever under fattigdomsstrecket.

Det övergripande målet för Sveriges globala utvecklingssamarbete är att skapa de nödvändiga förutsättningarna för att minska fattigdomen och förhindra konflikter, genom att i första hand stödja hållbar utveckling och förbättra levnadsstandarden. Målet är också att bidra till att utveckla demokratiska strukturer och respekt för mänskliga rättigheter.

Sveriges strategi för Centralasien, som täcker perioden 2003–2005, inriktar sig framför allt på Tadzjikistan, det

fattigaste landet i regionen. Bedömningen är att en fortsatt stabilisering av situationen i detta land gynnar säkerheten i hela regionen. Syftet med Sveriges utvecklingssamarbete med Tadzjikistan är att skapa framtidstro hos de fattiga. Insatser som leder till konkreta, synbara resultat och som är i överensstämmelse med Tadzjikistans egen fattigdomsstrategi, kommer att prioriteras.

Hur länge har Sverige gett stöd till Tadzjikistan?

Sida har varit aktivt i Tadzjikistan sedan 1997. Fram tills nu har omvärlden, inklusive Sverige, framför allt inriktat sig på humanitär hjälp till landet. Mellan 1997 och 2002 har Sverige betalat ut 68 miljoner kronor till Tadzjikistan. Hjälpn har kanaliserats via FN och Röda Korsrörelsen och varit inriktad på livsmedelshjälp, primärhälsovård, samordning av biståndet och katastrofberedskap. Biståndet till Tadzjikistan övergår nu alltmer från humanitär hjälp till långsiktigt utvecklingssamarbete.

Vad gör Sida i Tadzjikistan?

Fram till 2005 planerar Sverige att öka sitt bistånd till Tadzjikistan påtagligt. År 2005 beräknas det uppgå till cirka 70 miljoner kronor. Under 2004 upprättades ett sektionskontor för utvecklingssamarbetet i huvudstaden Dusjanbe.

Utvecklingssamarbetet kommer under perioden att ha en stark inriktning på jordbruk, eftersom denna sektor är avgörande för att förhindra svält och för att skapa inkomster för de fattiga. Aktiviteterna kommer att omfatta områden som landsbygdsutveckling, veterinärservice, utveckling av utsäde och stöd till jordreformen. Sida samarbetar nära med internationella parter, som till exempel FN: s utvecklingsprogram, UNDP, och livsmedels- och jordbruksorganisationen FAO. Inom den sociala sektorn samarbetar Sida med myndigheter och enskilda organisationer för att förbättra det allmänna hälsotillståndet. Andra aktiviteter i denna sektor syftar till att förbättra situationen för barn på institution och att öka medvetandet om problemet med människohandel.

Med tanke på kvinnors utsatta ställning och det stora antalet hushåll som består av ensamstående mödrar har alla insatser en jämställdhetskomponent.

Tillsammans med sina samarbetsparter kommer Sida att ytterligare undersöka möjligheten av insatser på utbildningsområdet och för att främja lokal demokrati.

Regionalt samarbete

Regionalt samarbete är av avgörande betydelse för att åstadkomma tillväxt och stabilitet i Centralasien. Genom UNDP stöder Sida initiativ för att skapa en dialog mellan representanter för det civila samhället och lokala myndigheter över gränserna i den tätbefolkade och uppsplittrade Ferganadalen.

Sidas internationella kurser, liksom Svenska Institutets program och stipendier, sammanför journalister och andra yrkesgrupper från olika länder i regionen.

Alla dessa ansträngningar tjänar till att främja öppenhet, dialog och samarbete och kommer förhoppningsvis att hjälpa regionens invånare att fastställa sina egna mål för en bättre framtid.

Samarbetet i siffror

Sidas utvecklingssamarbete med Tadzjikistan 2003.

Kostnader SEK

Mänskliga rättigheter och demokratisk samhällsstyrning	2 002 500
Mänskliga rättigheter	2 002 500

Sociala sektorer	3 125 500
Hälsovård	1 843 000
Utbildning	330 000
Övrigt	952 500

Infrastruktur, näringsliv och urban Utveckling	762 000
---	----------------

Naturbruk	7 000 000
------------------	------------------

Övrigt	1 507 163
---------------	------------------

Totalt	14 397 163
---------------	-------------------

Källa: Databasen LIS

Basfakta

Yta, km ²	143 100
Huvudstad	Dusjanbe
Befolkning 2002, miljoner	6,2
Förväntad befolkning 2015, miljoner	7,3
Befolkningstillväxt (procent)	1,2
BNP/invånare (USD ppp*, 2002)	980
BNP/tillväxt, genomsnitt 1990–2002	-8,1
Det sammanlagda biståndet från alla länder i miljoner USD, 2002	168,4
Det sammanlagda biståndets andel av BNP, 2002 (procent)	13,9
Läskunnighet (procent)	99,5
Förväntad livslängd (år)	68,6
Andel med tillgång till adekvat sanitet (procent)	90
Andel med tillgång till rent vatten (procent)	60
Andel som lever med hiv/aids i åldersgruppen 15–49 år (procent)	<0,1
Ranking i Human Development Report (av totalt 177 länder)	116

Källor: Human Development Report 2004.

*ppp = purchasing power parity (purchasing power taking into account exchange rates, price levels, etc.)

Att halvera fattigdomen i världen till år 2015 är vår tids största utmaning. Det kräver samarbete och uthållighet. Samarbetsländerna ansvarar för sin utveckling. Sida förmedlar resurser och utvecklar kunskap och kompetens. Det gör världen rikare.

STYRELSEN FÖR INTERNATIONELLT
UTVECKLINGSSAMARBETE

105 25 Stockholm
Besök: Sveavägen 20
Telefon: 08-698 50 00
Telefax: 08-698 56 15